

Ленинă комсомол—40-тă

★
В. ЛОГИНОВ,
ВЛКСМ-н ЦК-н сeглăтр

★

Советск Союзин Коммунистическ партин итклтă урнь олн нѳкднь болгч—Ленинск комсомол бѳрддж токгад 40 жил болсна ѳѳн 1958 джилн ктябрин 29-д болджана. В. И. Ленинă седвăрăр бурдăгдсн, коммунистическ олна организац—комсомолн зерглăнд эн джилмѳдин эргид Советин орн-нутгин 67 сай гар багъ наста кѳѳк болн кѳвѳд политическ сургъмдж авѳ.

Большевикстк партин седвăрăр, 1917 джилн уумăта цагта Петроградт болн Москвад, град болн Украинд уудсн, багъ наста кѳдлмшчнр-социалистирин цѳѳкн ячейксăс 18 ай кѳутă комсомольцнрин-ленинцнрин нициăн болсн—комсомолн хаалгънь, героическ ноолдана болн ѳмн-цокдан ѳрвллго ноолдана хаалгънь тинм.

1918 джилн чилгчăр уудăд, комсомол 1919—1920 джилмѳдин бийднь эврăннь зерглăксн хамгин айта гисн 25 минънь кѳѳгъан, американск, англ-

лийск, французск болн нань чигн интервентирин болн цагъана гвардейцнрин цергѳдин ѳмнăс ноолданд илгăв. Турѳн комсомольцнр ѳмăн ѳрвллго, революцин хортдла ноолдихала. Теднă баатр уулд-врмѳд комсомольск тугмудиг туурмджар ѳргджѳллă.

Гражданск дăăг дилвртăгъăр тѳгскчкăд, партъ, советск олн ѳмгин социализмин алдр тосхлгнур зѳрулв. ѳрăсăн багъчудин коммунистическ нициăнă III-ч хургин делегатирт Ленин келсн,—коммунизмăс сургъмдж авти, ѳдр болгън алык чигн селăнд, алык чигн балгъснд, олна кѳч-кѳлснă, хамгин бичкн болв чигн, хамгин амр болв чигн, алык чигн практикеск тѳриг хагълдг дасти гидж дууддж келсн уг фкл уга мѳнѳк. Кѳч-кѳлсчнрин алдр вѳжин болн багъшин эн угмѳд советск багъчудт ѳргмдж ѳгăд, комсомол социализмин тосхлгънд орлцлгъна дăăч программнь болв.

Балгъсдин комсомольцнр,

фабрикс болн заводмудиг кѳѳрнхăгъăснь босхкд коммунистирт дѳнѳ болцхав, селăнă комсомольцнр — крестьянмудин турѳн кооперативс бѳрдăв, сургъул меддог уурулв. Социализм тосхлгъна Ленинск зураг кѳцăхин тѳлă, орн-нутгин кезгнь индустриализировать кехин, селăнă эдл-ахуд коллективизац кехин тѳлă олн-ѳмгнă ноолданд комсомольцнр багъин омгарн гѳджрѳж орлцв. Тер джилмѳдт Ленинградн комсомольцнрин седвăрăр еклсн социалистическ ѳрлдăн, мана орн-нутгт социализм тосхлгъна гол эв-аргънь болдж гарв. Мигнитк, Днепрѳгэс, Сталинградск тракторн завод, социалистическ индустрин нань чигн агъу ик тосхлтс делдлгънѳр, Амур деер бăăх Комсомольск—багъ насни балгъс тосхлгънур багъчуд ѳовцхав. Орн-нутгин эрки чинртă удирн тосхлтсар 350 минъг гар комсомольцнр кѳдлв. „Ургъцин болн коллективизацин тѳлă“ комсомольск хойр поход келснь, багъ наста механизатормудин кадрмуд белдлгън, баячудиг уга келгънд комсомольцнрин орлцлгън—селăнă эдл-ахун бѳрдăмджиг социалистическ кевăр оньгдаруллгънд зѳвăр ик чинртă болсн.

Коммунистическ партъ толгъачта советск олн ѳмгнă героическ кѳч-кѳлсн СССР-т социализмин дилврт делѳв. Кѳдлмшг чигн, сургъулд чигн, партин болн олн ѳмгнă эчъкр килмѳдл шан кѳн,—советск цагин кѳн — социалистическ тѳрскнă зѳрмг патриот, Ленинск идея юмнд диллгдшгод баг итклта кѳн бадмшрдж, ѳсдж батрв.

Советск улсин эн айта гитг чинрнь Тѳрскăн харсгч Алдр дăăнă кѳнд джилмѳдт нег улѳ илджгдв. Хар тельгъсăс авн Цăгъан тенъгс кѳртл фронтд, хортна хол тыд 1800 нуувчин комсомольск организац уулдвр кедж ѳовсн саамд кесг олн минъгън комсомольцнрин кесн баатр ѳовилмудинь юмнла улгѳрдж болшго. Фронтд олсн эцкнрăн болн ахнран сольдж, кесг сай багъ наста кѳѳкд-кѳвѳд, кѳѳкд улста хамдан станокд, мартенсин ѳѳр, теетг, фермст ѳмăн ѳрвллго, немецк-фашистск булагъчнриг диллхин тѳлă кѳдлцкăлă.

Дăăнă хѳѳгк джилмѳдт кѳчсн советск промышленносгин болн селăнă эдл-ахун, наукин болн культурин, мана орн-нутгин кѳч-кѳлсчнрин бăăдл-джиргъл кѳчтă кевăр ѳдлѳлгънд бас Ленинск комсомол—ком-

мунизм тосхлгъна алдр тѳрт партин унн итклтă нѳкд—эврăннь кѳч-кѳлсн орлцулв. Советск Союзин Коммунистическ партин XX-ч хургмана орн нутгин кѳч-кѳлсчнриг, коммунизмн тѳлă ноолдана ѳвртă гитг программар агсв. Партин XX хургин хѳѳн мана орн-нутиг болсн агъу ик революционн хѳвртс — промышленносгин болн тосхлгин залвриг оньгдарулдж бѳрдлгън, союзн республиксин зѳвиг ѳргджѳллгън, кѳчхозин тосхлгин царанднь делгѳрѳлдж, МТС-н бѳрдăмджиг оньгдаруллгън, кѳч-кѳлсчнрин бăăдл-джиргълин кемджăг царанднь ясруллгъар кесн уулд-врмѳд—советск олн-ѳмтнă экономикд, культурт болн бăăдл-джиргълд гѳн хѳвртг учрав.

Партъ, багъчудин ѳдгă цагини уйирт коммунистическ сургъмдж ѳглгънă хаалгъ заагъд, комсомолд—эврăннь кѳдлмшăн коммунизм тосхлгъна тѳр кѳцăлгънлă батар залгълдулхд дѳнѳ болв.

ѳмн болгъна тоол продуктаргългъар ѳмтин ик делгѳртă баячудин орн-нутгудиг тууджлгч аѳр болзгин дунд кѳцдж, давдж гархин тѳлă советск багъ-наста кѳвѳд-кѳѳкд, мелă-тă кѳч-кѳлсчнрлă зерглдж,

амчидлэн арвлго, гүджрм-
гэр ноолдж йовна.

Советин орн нутгин багь
насьн кблмшт батрдж болвс-
ра. Альд күнд болна, альд
багь наста гармуд керггя бол-
на—тиггялэн олн миньгын багь
наста патриотир комсомольск
путевкар, коммунизм хурдар
тосххд эзрэннь олн амтгдн
ь болх ик гүджрлггягьр
одцхала. Сүл джилмүдт кесг
зун миньгын багьчуд орн-нут-
гин ард үзгин, дорд үзгин авр-
тэ гидг тосхлгтсин амтин күнд
участкеур, Донбассин болн
Кузбассин шахтсг газр дор кбд-
лхяр йовцхав. Иджл, Днепр,
Енисей болн Ангара деер айр-
тэ ик электростанцс тосхлггнд,
сборн төмр—бетонн гаргьл-
гьгар 450 предирягь, Сибири-
дунь-дулэ тайгад Абакан-Тай-
шег төмр хаалгь болн Иркут-
ск-Братск хоорнд электричеств
блггнэ линий тосхлггнд, багь-
чудин орлцлгын — ВЛКСМ-н
туургсн делдврмүдин тууджин
солнътрсн халхс болдж орц-
хах. Рекордн ахр болзгин дунд
Донбассг 37 шин шахт тосхсн
краинэ комсомольцнрин айта
гидг диилвриг Советск прави-
тельств Ленинэ орденэр темд-
глв.

Грозна багь наста нефгянику-
дин седвэрэр, олн амтгнэ мбнъг

арвлхин тблэ, багьчудин Цуг-
союзин похот эклдж делгрв.
ВЛКСМ-н XIII-ч хург күргл
Цугсоюзин комсомольск хо-
шаллггнд 5,5 миллиард гар ар-
слэ оруудж бөгдэ.

КПСС-н XX-ч хургт болн
Централын Комитегин сентяб-
рьск болн түүнэ хблгк Пие-
нумс деер диглдж гаргьгдсн,
селэнэ элд-ахуг царанднь дел-
грүлхин туск төрмүл күцл-
ггнд комсомол омгтагьр ор-
лцв. Эмиг газр диалдж авсн
багьчудин баатр үүлдврмүдлэ
гечьцг юмн уга.

Шкотьникудин болн студент-
нрин күч-кблснэ сургьмд киг-
ясруулггнд комсомольск орга-
низаци тус йитгын чинр бч,
занягас сул цаглари предпр-
ятьс болн тосхлгсг, теетг бол-
лн фермсэр кблхд тедчиг
хамцулна. Кесг олн студентгэр
болн сургьльчнр тосхачнрин
болн слесарьмүдин, гахачнр-
ин болн эрдчи-шгцй ургьл-
гьна эодм-медл дасдж авча-
цхана.

Коммунизмн медэлд күч-
кблснэ сургьмдж дасхлгын—
комсомолн бн паргь тэвсн
ах төрмүдин нэснь. Мнэ
багь наста кбзүд-күүкд ууд-
амжин кблмшт орлцлгын,
социализмин орн-нутгин эко-
номическ делгрлгин ит год

хагьтггьд орлцлгын—теднд
коммунистическ ухт серг да-
сдж авхднь дэнь болна.

Советск обществин шунм-
гын общественн-политическ
чидмүдин нэснь болдж ком-
сомолн итчнь бблв. 340
гар миньгын комсомольчнр
күч-кблсчнрин делегатнрин
Советсн делегатсг суаньгьд-
сн бйанэ, кесг олн миньгын
күн профсоюзин, культурн,
спортвин, нннь чигн организа-
цег коднэ, ВЛКСМ-н олн
члед предирягьс, учрежде-
ньс, колхозмуд болн РСФСР-мүд
гарлджана.

Комсомолн төмөрн чигн,
комсомолн блян чигн бблж-
анэ. Зул XII-ч болн XIII-ч
хургуд хоорнд ВЛКСМ-н
эзрэлэн 10 сай багьчудир бэв.

Пролетарск интернациона-
лизмин авцбирцд үнч иккгнэ
комсомол, алдр Кигдин болн
социалистическ нздс орн-
нутгудин, цуг орн-нутгудин
багь нэсга коммунистларлэ
иньгллггнэ залгьидгьгын багь-
лдж, төвкүнэ тблэ, котн из-
лизмин болн империализмин
бмнэс, демократийн болн
социализмин тблэ ноолднд
нарг делкэн цуг прогрессивн
багьчудла иньлгч залгьда-
гьгын делгрүлнэ.

Эн джилин апрель сард

болсн ВЛКСМ-н XIII-ч хург,
бсдж йозк йаирг коммуни-
стическ сургьмдж бблгьр ке-
сн шунмгын кблмш, комму-
низм тосхлгьна аидэ зурисиг
күцлхн тблэ кегч цуг олн-
амтгнэ ноолданла хагьдг уга
залгьлгын—коммунистическ
тосхлгин цуг халхд комсомол-
лин илчнь царанднь бблг-
хднь, Советск Сэюзин Ком-
мунистическ паргин эргнд
ВЛКСМ-н хамлдж бйтрхд
дэнь бблз гидж темдглэ.

Комсомолн XIII-ч хургилг-
сн КПСС-н ЦК-н йбрил хург
деер үр Н. С. Хрущев кетсн
үс мнэ орн-нутгин багьчуд-
ин бн, олн коммунистическ
обществ тосхлгьн паргин болн
олн-амтгнэ бн ил пркитическ
гэр болжкх саймд—кблхд,
сургьхд, джиргьхд
шин аргь секцк, учрдж бг-
чанэ.

Карагандинск болн Зипцн-
Сибарск металлургическ за-
водмуд, шахтс болн электростанцс,
нефгь болн газолро-
вдс, химическ, цементн за-
водмуд тедч тосхлжинэ. Удир-
н комсомольск объектсн
тосхлгсг дбрднэ заль падр-
на, тедчэс кеснь комсомолн
40-ч ббнэ бдрмүдлэ эклдж
кблцлгхмн.

1959—1965 джилмүдт

СССР-н эдтахун делгрлгин
контротын тэ халэхин тблэ
КПСС-н XXI-ч хург хура-
зньг советск багьчудиг ик
бргэр дэьгалулв. 1953 джи-
лэ зурагын бблзгаснь урд
күдидж, паргин хурсиг нэргэ
көвир госкар багьчудин джи-
сн делгрлжнэ.

40 джилдн комсомол Ком-
мунистическ паргин күнъяк
гардэрг, социалистическ ре-
волюдин төрг үнч чикэр це-
рлдж йовнэ. Алдр Ленинэ
гераснд эзрэннь үнч итклэрн,
күч-кблсчнрин сн хяалггнд
хоньгг угч итклэрн, комму-
низмн диалзрн тблэ кегч
олн сай комсомольчнрин бол-
лн комсомолкын героическ
кер-үүлдврн ВЛКСМ со-
ветск улсг энхкр күндтэ бол-
лв. Советск орн-нутгин дйч
болн күч-кблснэ баатр үүл-
дврмүдиг орн-нутг тавн ор-
ленэр темдлсн, комсомолн
улин тусднь зүүтгьггэ.

Советск Сэюзин Коммуни-
стическ паргин дйч нбкд,
герүнэ итклгэ көрнь, Ленинск
комсомол, коммунизмн тблэ
кегч советск олн-амтгнэ ноол-
дана героическ төрмүдин
туудкд шин халх бичхэр нэрг
мблчкхн шиидвргэ.